

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ**

від _____ 2024

Київ

№ _____

Про затвердження Концепції пріоритетного проекту у сфері психічного здоров'я «Мистецтво допомагати» та утворення робочої групи з питань її реалізації

Відповідно до підпункту 3 пункту 6 Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885, на виконання рішення за результатами засідання Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. (витяг з протоколу № 66) та з метою оперативного розгляду проблемних питань та напрацювання пропозицій щодо їх вирішення в рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію пріоритетного проекту Міністерства культури та інформаційної політики України у сфері психічного здоров'я «Мистецтво допомагати», що додається.

2. Утворити робочу групу із питань ментального здоров'я у сфері компетенції МКІП (далі – робоча група) у складі згідно з додатком.

3. Установити, що робоча група є консультативно-дорадчим органом Міністерства культури та інформаційної політики України та діє на підставі регламенту, що затверджується Робочою групою на її першому засіданні.

4. Визначити, що основними завданнями робочої групи є:

підготовка пропозицій щодо питань ментального здоров'я у сферах компетенції МКІП;

участь у межах компетенції робочої групи у розробленні планів заходів з реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» (далі – Програма) та проектів нормативно-правових актів, необхідних для її реалізації;

редакція Міністерство культури та інформаційної політики України

№ 177 від 08.03.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 08.03.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

координація та моніторинг виконання заходів щодо реалізації Програми;
інші завдання, які не суперечать меті створення робочої групи.

5. Відділу політики безбар'єрності, гендерної рівності та ментального здоров'я (ХЕМРАЄВА Л. О.) поінформувати Координаційний центр з психічного здоров'я про прийняття цього наказу.

6. Управлінню комунікацій (САМОЙЛЕНКО С. Г.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства культури та інформаційної політики України.

7. Адміністративному управлінню (СЕМЕНЧЕНКО Г. Б.) вирішити питання щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності Робочої групи.

8. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Т.в.о. Міністра

Ростислав КАРАНДЄЄВ

Додаток

до наказу Міністерства культури
та інформаційної політики
України

від _____ 2024 № _____

СКЛАД
робочої групи з питань ментального здоров'я
у сферах компетенції МКІП

Голова робочої групи:

КАРАНДЄЄВ Ростислав
Володимирович

т.в.о. Міністра культури та інформаційної
політики України

Секретар робочої групи:

СІВЧЕНКО Марія Владиславівна

головний спеціаліст відділу політики
безбар'єрності, гендерної рівності та
ментального здоров'я

Члени Робочої групи:

АДАМЧУК Аліна Олексіївна

начальник відділу формування політики
департаменту відновлення та культурної
реінтеграції деокупованих територій

ГОЛОТЕНКО Анастасія
Андріївна

психолог, експерт з психічного здоров'я
координаційного центру Кабінету Міністрів
України (за згодою)

ГОРДІЄНКО Алла Іванівна

директор Національної бібліотеки України
для дітей (за згодою)

МАКОБРІЙ Олександр
Олександрович

заступник директора департаменту
інформаційної політики та інформаційної

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 177 від 08.03.2024
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400
Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович
Дата підписання: 08.03.2024
Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

безпеки - начальник відділу з питань
інформаційної безпеки

ОРЛЮК Катерина Вікторівна

начальник відділу соціокультурного
розвитку регіонів управління
соціокультурного розвитку

РОССОШАНСЬКА Ольга
Валентинівна

в. о. голови Державного агентства України з
питань мистецтв та мистецької освіти

(за згодою)

СЕРБІН Олег Олегович

в. о. генерального директора Національної
бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

(за згодою)

ФОМЕНКО Олександр
Валерійович

головний спеціаліст відділу координації
закладів культури департаменту мистецтв

ХЕМРАЄВА Леся Олексіївна

начальник відділу політики безбар'єрності,
гендерної рівності та ментального здоров'я

ШЕВЧЕНКО Тарас

Сергійович

заступник Міністра з питань європейської
інтеграції

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства культури
та інформаційної політики України
№ _____

**Концепція
пріоритетного проекту Міністерства культури
та інформаційної політики України
у сфері психічного здоров'я «Мистецтво допомагати»**

I. Загальні положення

Концепція пріоритетного проекту Міністерства культури та інформаційної політики України у сфері психічного здоров'я «Мистецтво допомагати» (далі – Концепція) розробляється Міністерством культури та інформаційної політики України на виконання Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» та з метою забезпечення психосоціальної допомоги громадянам України.

II. Мета і завдання Концепції

Метою Концепції є створення та імплементація механізму забезпечення комплексної реалізації психосоціальної допомоги громадянам України, зокрема людям, які постраждали внаслідок бойових дій, військовим, ветеранам та їх сім'ям, внутрішньо переміщеним особам через залучення кадрового потенціалу закладів культури, мистецької освіти та бібліотек.

Завданнями Концепції є:

формування відповідального ставлення людей до власного ментального здоров'я та здоров'я оточуючих;

формування на базі бібліотечних закладів просторів психологічної підтримки населення;

забезпечення навчання фахівців та здобувачів освіти сфери культури та мистецтв, а також працівників бібліотечних закладів щодо ментального здоров'я, зокрема підтримки психоемоційного стану, розвитку навичок самодопомоги та надання першої психологічної допомоги;

створення рекомендаційних матеріалів щодо культурно-мистецьких заходів до відвідування громадянами з метою підтримки ментального здоров'я.

III. Принципи Концепції

В основу реалізації Концепції покладені такі принципи:

- принцип інклюзивності, що передбачає забезпечення доступу до послуг усім категоріям населення без обмежень;
- принцип системності, що передбачає підтримку ментального здоров'я у сфері культури як частини загальної системи піклування про здоров'я;
- принцип освіти, що передбачає підвищення кваліфікації працівників сфери культури та мистецтва, обізнаності населення щодо ментального здоров'я, зокрема розвитку навичок підтримки психологічного та психоемоційного стану;
- принцип ефективності, що передбачає попереднє проведення досліджень для виявлення найактуальніших запитів від різних цільових груп;
- принцип соціалізації, що передбачає створення умов для постійної комунікації з обговорення питань, що стосуються ментального здоров'я та надання взаємної підтримки.

IV. Шляхи реалізації Концепції

Основні шляхи реалізації Концепції:

1. Формування соціальних просторів на базі бібліотечних закладів:
  - формування на базі бібліотек просторів психологічної підтримки населення;
  - навчання працівників бібліотек навичкам надання психологічної підтримки;
  - проведення навчання працівників бібліотек з основ арт-терапії та арт-технік з метою імплементації цих знань для надання психологічної підтримки відвідувачам бібліотек.
2. Освіта для працівників та студентів закладів мистецької освіти:
  - підвищення рівня обізнаності щодо ментального здоров'я працівників закладів мистецької освіти;
  - забезпечення можливості виявлення працівниками мистецької освіти проблеми критичних психологічних станів студентів та учнів. Розробка та проведення серії тренінгів МКІП спільно з Товариством Червоного Хреста в Україні для працівників та студентів закладів мистецької освіти з надання першої психологічної допомоги;
  - впровадження в закладах мистецької освіти використання арт-технік як методу психоемоційного розвантаження. Розробка спільно з Товариством Червоного Хреста в Україні інформаційно-методичних матеріалів із залученням професійних психологів з метою їх подальшої імплементації

працівниками мистецької освіти для надання психологічної підтримки учням та студентам.

3. Створення системи рекомендацій для населення з метою підтримки ментального здоров'я з використанням мистецького компоненту:
  - формування списку культурно-мистецьких заходів до відвідування з метою підтримки ментального здоров'я населення: поради фахівців у сфері мистецтва та експертів з психічного здоров'я;
  - популяризація відвідування культурно-мистецьких заходів з метою підтримки ментального здоров'я шляхом створення та поширення історій-рекомендацій у форматі відеороликів про досвід людей від відвідування цих заходів та їх впливу на їхній психоемоційний стан.

V. Етапи та плани впровадження Концепції

Перший етап (до 31 червня 2024 року):

оптимізація пріоритетного проекту МКІП «Мистецтво допомагати» з ментального здоров'я;

розроблення презентації пріоритетного проекту «Мистецтво допомагати»;

завершення I етапу тренінгів з першої психологічної допомоги для фахівців вищих навчальних закладів сфери мистецької освіти в рамках реалізації проекту «Мистецтво допомагати» у співпраці з Товариством Червоного Хреста в Україні;

підготовка до реалізації II етапу тренінгів з першої психологічної допомоги для фахівців та студентів закладів мистецької освіти в рамках реалізації проекту «Мистецтво допомагати» у співпраці з Товариством Червоного Хреста в Україні;

проведення опитування серед викладачів та студентів закладів мистецької освіти усіх регіонів України щодо участі у тренінгах з надання першої психологічної допомоги в рамках проекту «Мистецтво допомагати»;

визначення пріоритетного напрямку політики МКІП на 2024 рік – «Ментальне здоров'я: бібліотека як центр психосоціальної підтримки».

Другий етап (до 31 червня 2025 року):

організація на базі бібліотечних закладів простору для отримання громадянами психосоціальної підтримки в рамках реалізації пріоритетного проекту «Мистецтво допомагати»;

проведення тренінгів з надання першої психологічної допомоги для студентів та викладачів закладів мистецької освіти та працівників культури;

VI. Очікувані результати

В результаті впровадження Концепції очікується забезпечення комплексної реалізації психосоціальної допомоги громадянам України через залучення кадрового потенціалу закладів культури, мистецької освіти та бібліотек:

підвищений рівень обізнаності населення щодо ментального здоров'я;
забезпечено функціонування бібліотечних закладів як соціальних просторів для отримання громадянами психосоціальної підтримки в рамках реалізації пріоритетного проекту «Мистецтво допомагати»;

фахівці сфери культури та мистецької освіти, працівники бібліотек підвищили рівень обізнаності щодо ментального здоров'я, вміють працювати із різними типами аудиторій та розуміють їх потреби;

працівники та студенти закладів мистецької освіти, працівники бібліотек здобули релевантні вміння, навички та компетенції для підтримки психоемоційного здоров'я;

працівники та студенти закладів мистецької освіти, працівники бібліотек володіють навичками самодопомоги та надання першої психологічної допомоги;

VII. Ключові показники ефективності

Ключовими показниками ефективності Концепції є:

підвищення рівня обізнаності населення щодо ментального здоров'я;
напрацювання системи надання психосоціальної підтримки різним цільовим групам через залучення кадрового потенціалу закладів культури, мистецької освіти та бібліотек;

підвищення кваліфікації працівників сфери культури та мистецтва, закладів мистецької освіти та бібліотек щодо ментального здоров'я;

збільшення кількості людей, які володіють навичками психологічної стійкості, надання психосоціальної підтримки, самодопомоги та надання першої психологічної допомоги.

**Начальник відділу політики
безбар'єрності, гендерної рівності
та ментального здоров'я**

ХЕМРАЄВА Леся Олексіївна

